

ELY-keskuksen kirje 11.3.2011

ÖSTERSUNDOMIN YLEISKAAVA-ALUEEN RAIDEYHTEYS HA -
HANKKEEN YVA-MENETTELYN SOVELTAMISTARPEEN SELVITTÄ-
MINEN

Dnro 2011-440, Östersundom-toimikunta 2 14.4.2011

Östersundom-toimikunnalta on pyydetty vastine 26.4.2011 mennessä otsikosta ilmenevästä asiasta.

Hanke ja hankkeesta vastaava

Östersundomin raideyhteyshanketta ei ole vielä olemassa. Östersundom-toimikunnan toimivallassa on laatia ja hyväksyä Helsingin ja Vantaan kaupunkien ja Sipoon kunnan yhteinen yleiskaava. Yleiskaavan tarkoituksena on tuottaa yleispiirteinen suunnitelma maankäytön ja liikenteen ratkaisujen yhteensovittamiseksi pääkaupunkiseudun alue- ja yhdyskuntarakenteen laajentuessa itään.

Suunnittelualan yleistavoitteita on esitetty mm. valtioneuvoston osakuntaliitospäätöksen perusteluissa, valtakunnallisissa alueidenkäyttövoitteissa ja maakuntakaavan valmistelumateriaalissa. Yleistavoitteissa on korostunut raideliikenneyhteys alueen joukkoliikenneratkaiseksi.

Tähän mennessä yleiskaavan pohjaksi on laadittu erillisselvitykset kahdesta raidejärjestelmävaihtoehdosta metrosta ja pikaraitiotiestä useine linjaus- ja maankäyttövaihtoehtoineen. Ensiluonnokseen on valittu yksi vaihtoehto, joka alustavan arvioinnin ja vertailun perusteella on katsottu tarkoituksenmukaisimmaksi kaavan aloitusvaiheen mielipiteiden saamiseksi. Kyseessä on siis vasta valmisteluaineisto, jolla ei ole mitään sisältöön liittyviä päätöksiä taustalla.

Helsinki

Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sipoo

Sipoon kunta
Kehitys- ja kaavoituskeskus
PL 7
04131 SIPOO

Vantaa

Vantaan kaupunki
maankäyttö ja ympäristö
Kielotie 28
01300 VANTAA

Nähtäville asetetaan kaikki tähän asti tuotettu aineisto. Mukana on selvityksiä vaihtoehdoista mm. metrosta ja pikaraitiotiestä tehdyt esiselvitykset. Valmisteluaineisto ei vielä määrittele lopullista ratkaisua eikä sen laatimisella ole syntynyt metrohanketta. Saadun palautteen pohjalta valmistellaan varsinainen yleiskaavaluonnos, jonka sisällölle haetaan päätöksiä syksyllä. Tässä luonnoksessa on mukana kaavan maankäyttö- ja liikennejärjestelmäratkaisun vaikutusten arviointi pääpiirteittäin seuraavasti: tarkastellut vaihtoehdot, arvioitavat asiat ja arviointikriteerit. Arvioinnin taso asetetaan vastaamaan soveltuvin osin YVA-lain vaatimuksia.

Myöhemmin tehtävät valinnat joukkoliikennejärjestelmästä riippuvat siitä, mihin maankäyttöratkaisuihin päädytään. Menettely poikkeaa esimerkiksi Länsimetrosta siten, että Länsimetro suunniteltiin olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, Östersundomin raideliikennejärjestelmän ratkaisu tehdään yhdessä maankäyttöratkaisun kanssa.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan tuloksena syntyy kaavavaraus, joka mahdollistaa yhden tai useamman joukkoliikennevaihtoehdon toteuttamisen alueelle. On mahdollista, että ratkaisu on raidekäytävä. Tässä vaiheessa ei ole olemassa metro-, pikaraitiotie tai muuta joukkoliikennehanketta.

YVA-lain mukaan hankkeesta vastaavalla tarkoitetaan toiminnanharjoittajaa tai sitä, joka muutoin on vastuussa hankkeen valmistelusta ja toteuttamisesta (2 § 5 kohta). Östersundom-toimikunnan tehtävänä on pelkästään kaavan laatiminen ja hyväksyminen. Östersundom-toimikunta ei ole vastuussa hankkeen toteuttamisesta.

Vaikutusten arviointi voidaan tehdä kaavoituksen yhteydessä

Östersundomin joukkoliikennejärjestelmän ratkaisua koskevat vaikutusten arvioinnit on tarkoituksenmukaista tehdä kaavoituksen yhteydessä, koska ratkaisun vaikutukset määräytyvät keskeisesti sen perusteella mitä päätetään joukkoliikennejärjestelmästä, sen sijainnista ja alueen muusta maankäytöstä. Vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon maankäyttö- ja liikennejärjestelmä kokonaisuutena. Maankäytön suunnitteluprosessin tulevissa vaiheissa vaikutusten arvioinnit on mahdollista tehdä laadukkaasti. Suunnitteluratkaisujen ja -valintojen myötä samanaikaisesti tarkennetaan vaikutusten arviointeja. Yleiskaavan Natura-arvio on käynnistymässä.

Helsinki

Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sipoo

Sipoon kunta
Kehitys- ja kaavoituskeskus
PL 7
04131 SIPOO

Vantaa

Vantaan kaupunki
maankäyttö ja ympäristö
Kielotie 28
01300 VANTAA

YVAL 5.2 §:ään sisältyy periaate, että kaavoituksen yhteydessä tehty ympäristövaikutusten arviointi voi tapauskohtaiseen harkintaan perustuvien hankkeiden osalta korvata YVAL:n mukaisen arviointivelvollisuuden. Myös EU:n YVA-direktiivi mahdollistaa arviointimenettelyn integroimisen muihin menettelyihin.

Kaavoituksessa vaikutusten arvioinnin sisältöä ja arvioitavia vaikutuksia ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki ja -asetus. Joukkoliikennetarkaisun vaikutusten arvioinnissa voidaan ottaa huomioon YVA-lainsäädäntö sillä osin kuin vaikutusten arvioinnin sisällöstä ja menettelystä on siinä yksityiskohtaisempia määräyksiä. Valmisteltavan yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyssä vaikutusten arviointiohjelmassa on otettu huomioon YVA-lain edellyttämät arviointialueet.

YVA-lainsäädännössä edellytetään vaihtoehtojen esittämistä. YVA-asetuksen 9 §:n mukaan arviointiohjelmassa on esitettävä hankkeen vaihtoehdot, joista yhtenä vaihtoehtona on hankkeen toteuttamatta jättäminen, jollei tällainen vaihtoehto erityisestä syystä ole tarpeeton.

Östersundomin yleiskaavoituksen yhteydessä eri joukkoliikennevaihtoehtojen vaikutukset selvitetään. Vaihtoehtoiksi on ajateltu metroa ja pikaraitiotietä. Raidelinjaukset riippuvat muista maankäytöllisistä ratkaisuista. Bussiyhteyteen perustuvan ratkaisunkin vaikutukset voidaan selvittää, jos näin katsotaan tarpeelliseksi. Vaihtoehto, että joukkoliikennenyhteys jätetään toteuttamatta, ei suunnittelulle asetettujen tavoitteiden pohjalta voi tulla kysymykseen.

Uudenmaan ELY-keskus on nyt käynnistänyt harkinnanvaraisen hanke-YVA-menettelyn. YVA-lain mukaan ELY-keskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut hankkeesta riittävät tiedot.

On tärkeää että meneillään olevaa kaavaprosessia ja käynnistettyä YVA-menettelyä sovitetaan yhteen siten, että ELY-keskus ei harkitse hanke-YVA:n tekemistä nyt, vaan odottaa, että kaavan valmistelu on edennyt luonnosvaiheeseen.

Yhteenveto

Tässä vaiheessa ei ole olemassa päätöksiä, riittävää aineistoa eikä hankkeesta vastaavaa YVA:n tarveharkinnan tekemiseksi. Riittävät tiedot ELY-keskuksen ratkaisun tekemiseksi on mahdollista toimittaa kuulun vuoden syksyllä.

Ehdotus

Östersundom-toimikunta esittää ELY-keskukselle seuraavaa menettelyä: ELY-keskus järjestää syksyllä uuden YVA-lain edellyttämän neuvottelun, jossa käsitellään nähtävillä olleesta valmisteluaineistosta saadun palautteen perusteella kehiteltyä varsinaista luonnosta arviointiineen. ELY-keskus tekee tarvittavan päätöksen tämän neuvottelun ja mahdollisten lisäselvitysten jälkeen.

ÖSTERSUNDOM-TOIMIKUNTA

Tuomas Rajajärvi
toimikunnan puheenjohtaja

Riitta Venesmaa
toimikunnan sihteeri

JAKELU

Jukka Kullberg
Mikko Aho
Helsingin kaupunki
Vantaa kaupunki
Sipoon kunta

Helsingin kaupunki

sipoo
sibbo

Vantaa

HELSINKI, SIPOO JA VANTAA

VASTINE

2

5

RV/OV/mlau

ÖSTERSUNDOM-TOIMIKUNTA

14.4.2011

Kirje: 2011 Öst 2

Vastaanottajat:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 HELSINKI

Helsinki

Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sipoo

Sipoon kunta
Kehitys- ja kaavoituskeskus
PL 7
04131 SIPOO

Vantaa

Vantaan kaupunki
maankäyttö ja ympäristö
Kielotie 28
01300 VANTAA